

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

482

LUDWIK UZAROWICZ
(1886—1975)

Ludwik Uzarowicz urodził się 18 VII 1886 r. w Sa-
dłowie koło Rypina, gub. płocka, w rodzinie nau-
czyciela szkoły ludowej. Ukończył trzyletnie semi-
narium nauczycielskie w Rypinie, po czym przez
3 lata pracował w zawodzie nauczycielskim. W stycz-
niu 1908 r. wstąpił do Szkoły Mechaniczno-Techni-
cznej H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie,
którą ukończył w lutym 1912 r. W lipcu 1913 r.
uzyskał tytuł inżyniera elektryka w paryskiej École
Supérieure d'Electricité.

Po powrocie do Warszawy rozpoczął we wrześniu
1913 r. pracę zawodową w fabryce metalowej „Bra-
cia Geisler, Okolski i Patschke” na stanowisku kie-
rownika przebudowy odlewni. Po wybuchu I wojny
światowej wyjechał z własnej inicjatywy do Rosji.
Najpierw pracował w Piotrogradzie (w Zakładach
Putiłowskich i w fabryce „L. Nobel”), a na począt-
ku 1917 r. przeniósł się do Rostowa, gdzie objął
funkcję kierownika odlewni i szefa biura technicz-
nego w fabryce maszyn rolniczych i samochodów
„Aksaj”. Tu zastała go mobilizacja Polaków do IV
Dywizji Strzelców Polskich, dowodzonej przez gen.
L. Żeligowskiego, do której wstąpił 15 XII 1918 r.;
w stopniu kaprała zmontował i obsługiwał połowę
stację radiotelegraficzną systemu „Telefunken”.
Wraz z dywizją znalazł się latem 1919 r. w Galicji
Wschodniej.

Od grudnia 1919 r. do sierpnia 1921 r. pracował
w Instytucie Wojskowo-Technicznym przy Minister-
stwie Spraw Wojskowych. Równocześnie związał się
w tym czasie z Państwową Szkołą Budowy Maszyn
i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda,
w której od 1 VII 1919 r. kierował warsztatami szkol-
nymi. Na tym stanowisku pozostawał przez całe
dwudziestolecie międzywojenne, przyczyniając się
wielce do wzorowej organizacji tych warsztatów,
wyposażenia ich w nowoczesne maszyny, a także do
budowy nowego gmachu z przeznaczeniem na ten
cel (1930—1934). Z inicjatywy L. Uzarowicza w war-
szatach szkolnych wytwarzano unikalne maszyny,
nie produkowane nawet przez renomowane fabryki
obrabiarek. W szkole Wawelberga prowadził on po-
nadto wykłady z obrabiarek do metali, technologii
metali, projektowania i badania obrabiarek. Zajęcia
dydaktyczne i warsztatowe podejmował również w
wielu warszawskich średnich szkołach technicznych:
kolejowej, lotniczo-samochodowej, budowlanej oraz
w Towarzystwie Kursów Technicznych (1933—1939).

Przez cały okres okupacji hitlerowskiej pracował
w szkole Wawelberga, przekształconej przez nie-
mieckie władze oświatowe w szkołę średnią. Nadal
kierował warsztatami szkolnymi i prowadził wykła-
dy z obrabiarek i obróbki metali. Po upadku pow-
stania warszawskiego znalazł się w Podkowie Leś-
nej k/Warszawy. Wkrótce po wyzwoleniu Warsza-
wy włączył się do prac nad odbudową szkoły.
W 1947 r. uzyskał nominację na profesora nadzwycz-
ajnego, a w 1949 r. został profesorem zwyczajnym.
Od grudnia 1945 r. był rektorem Szkoły Inżynier-

skiej im. H. Wawelberga i S. Rotwanda, zaś w 1948 r.
objął identyczną funkcję w Wieczorowej Szkole In-
żynierskiej w Warszawie. Na stanowiskach tych po-
zostawał do końca roku akad. 1950/51, kiedy to na-
stąpiło połączenie szkoły Wawelberga z Politechni-
ką Warszawską (PW), któremu prof. L. Uzarowicz
bezsukutecznie się przeciwstawił.

Z dniem 1 IX 1951 r. prof. L. Uzarowicz objął Ka-
tedrę Eksploatacji Obrabiarek na nowo utworzonym
Wydziale Mechanicznym Konstrukcyjnym PW, któ-
rą kierował do chwili przejścia na emeryturę
(30 IX 1960). Przez cały ten czas podlegał mu rów-
nież Centralny Warsztat Mechaniczny, w którym
odbywały się praktyczne zajęcia warsztatowe dla
studentów pierwszego roku ze wszystkich wydzia-
łów mechanicznych PW. Kontynuowano w ten spo-
sób tradycje szkoły Wawelberga, co realizowano
jednak kosztem zajęć specjalizacyjnych w ramach
katedr: Obróbki Metali i Technologii Budowy Ma-
szyn.

Działalność społeczna prof. L. Uzarowicza kon-
centrowała się przede wszystkim w Stowarzyszeniu
Inżynierów Mechaników Polskich (SIMP), w którym
był m.in. przewodniczącym Zarządu Głównego
(1946—1948); od 1955 r. członek honorowy SIMP.
Był też jednym ze współzałożycieli Naczelnej Orga-
nizacji Technicznej (1945); uczestniczył w pracach
wielu jej komisji i komitetów, m.in. od 1959 r. kie-
rował Komitetem Gospodarki Środkami Trwałymi
NOT.

W dorobku piśmienniczym prof. L. Uzarowicza
znajduje się wiele artykułów opublikowanych na ł-
mach *Mechanika, Przeglądu Mechanicznego* i *Prze-
glądu Technicznego*, a poświęconych głównie orga-
nizacji warsztatów, metodyce zajęć warsztatowych,
kształceniu i doksztalcaniu na różnych poziomach
wiedzy oraz gospodarce remontowej. Był on również
współautorem względnie współredaktorem różnych
podręczników i poradników, takich jak „Mechanik.
Podręcznik do obliczania i konstruowania dla inży-
nierów, techników i słuchaczy szkół technicznych”
t. I—II (1927—1932), „Mechanik. Poradnik technicz-
ny” (1958) czy wielokrotnie wznawiany „Poradnik
warsztatowca mechanika” (wyd. 6 w 1971). Z innych
jego opracowań na uwagę zasługują: „Technologia
obróbki bezwiórowej. Odlewnictwo dla kierunku
Mechanicznego” (1962) i „Zagadnienia zużycia i pod-
noszenia trwałości maszyn” (1965).

Prof. L. Uzarowicz zmarł 10 V 1975 r. w Warsza-
wie i pochowany został na cmentarzu Powązkow-
skim (kwatery 130-I-26). Był odznaczony m.in. Złoty-
m Krzyżem Zasługi (1933), Orderem Sztandaru
Pracy I klasy (1949) oraz Krzyżem Oficerskim (1948)
i Komandorskim (1958) Orderu Odrodzenia Polski.

Opracował Józef Pilatowicz